

Μ.Λελέκ., ἐνθ' ἄν. Συνών. κ ο υ ρ ί, λ ό γ γ ο ς, ρ ο υ μ ἄ-
ν ι. β) Ἐκτασίς γῆς ἔχουσα πυκνοφυτευμένην βλάστησιν
ἐκ θάμνων ἢ χόρτων ἡμέρων ἢ ἀγρίων Εὐβ. (Ἄκρ.) Κρήτ.
(Ἀνατολ.) Πελοπ. (Κίτ. Μάν.) κ.ά.: *Κεῖν' δὲ χουράφ'*
ἔμ'νε χέρσον χρόνια τώρα κ' ἔγιναν δάσου τ' ἀγκάθια Ἄκρ.
Τὸ γέννημα ἐγίνη δάσος, θέλει βοτάνισμα Κίτ. Μάν. *Τὸ*
χορτάρι ἐγίνη δάσος αὐτόθι. Οἱ σφάκες κάνουνε δάσο
κάτω 'ς τὸ βοταμὸ Ἀνατολ.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Ἄνδρ. Ζάκ. Κάλυμν. Κρήτ. Κύπρ.
Μακεδ. (Κομάν. Ποντοκώμ. Σπήλ.) Πελοπ. (Καστάν.
Τριφυλ.) Πόντ. (Ἀργυρόπ. Τραπ.) καὶ ὑπὸ τοὺς τύπ. *Δάσο*
Εὐβ. (Κονίστρ.) Πελοπ. (Τριφυλ. Σιδηρόκ.) Τῆν. Δά-
σι Πελοπ. (Κυνουρ.) *Δάσου* Ἄνδρ. (Κόρθ.) *Μαῦρο Δά-*
σο(ς) Εὐβ. (Ἀγία Ἀνν.) Κίμωλ. Πελοπ. (Μάν. Νύφ.)
Μακρὸν Δάσος Πελοπ. (Πετρίν.) *Μεγάλον Δάσος* Μακεδ.
(Πολύκαστρ.) *Στρογγυλὸ Δάσος* Ζάκ. (Μαρ.) *Χορὸν Δά-*
σος Ἰος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *Δάσος τῆς Λεύκας* Ἡπ. (Φιλιάτ.)
Δάση τ' Ἀγκαθ-θοῦ Κύπρ. *Πάνω Δάσος* Κάλυμν. *Δάσος*
τοῦ Βαρνοῦντα Μακεδ. (Φλόρ.) *Δάσους τοῦ Μαρκόπουλου*
Ἡπ. (Πράμαντ.)

δασόσπαρμα τό, Πελοπ. (Λεῦκτρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *δ α σ ο σ π έ ρ ν ω*.

Τὸ πυκνῶς ἐσπαρμένον: *Δασόσπαρμα εἶναι τὸ σ'τάρι.*

δασοσπάρτης ὁ, Ζάκ. (Κερ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *δ α σ ο σ π έ ρ ν ω*.

Ὁ σπείρων πυκνά: Γνωμ.

Τοῦ δασοσπάρτη ἡ σπορὰ

ἴσια μὲ τὸ Μάρτη ἔχει χαρὰ

(διότι μετὰ τὸν Μάρτιον ἀραιώνουν αἱ βροχαί, τῶν ὁποίων
ἔχει περισσοτέραν ἀνάγκην ὁ πυκνοσπαρμένος ἀγρός).

δασοσπέρνω Πελοπ. (Ἄρν. Δαιμον. Ζελίν. Λίμπερδ.
Πετρίν. Φλομοχώρ.) δασοσπέρω Λειψ. Μετοχ. *δασοσπαρ-*
μένος Πελοπ. (Γαργαλ. κ.ά.) *Στερελλ. (Δεσφ.)*

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *δ α σ ι ά*, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ ὁ τύπ. *δ α σ ά*,
καὶ τοῦ ρ. *σ π έ ρ ν ω*.

Σπείρω πυκνῶς ἐνθ' ἄν.: *Δασὸν τὸ χωράφι δασοσπείραμε*
φέτος Πελοπ. (Ζελίν.) *Ἔναι τὸ χωράφι δασοσπαρμένο,*
θέλει ἀραίωμα Πελοπ. (Γαργαλ.) *Δασοσπαρμένο χωράφ'*
Στερελλ. (Δεσφ.) Ἀντίθ. μετοχ. ἀ ρ ι ο σ π α ρ μέ ν ο ς
(βλ. *ἀ ρ α ι ο σ π α ρ μέ ν ο ς*).

Δασοσπορίτισσα ἡ, Πελοπ. (Ξηροκ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. *δ α σ ο σ π ο ρ ί τ η ς*, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ
ἐπιθ. *δ α σ ὺ ς* καὶ τοῦ οὐσ. *σ π ο ρ ί τ η ς*. Πβ. *Μ ε σ ο -*
σ π ο ρ ί τ ι σ σ α.

Προσωνυμία τῆς Παναγίας κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Εἰσο-
δίων, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ ἐργασίαι τῆς σπορᾶς τῶν δημητρια-
κῶν πρέπει νὰ ἔχουν περατωθῇ: *Τὸ καλὸ ζευγάρι ἔπρεπε νὰ*
ῥῃ τελειώσει τῆς Παναγίας τῆς Δασοσπορίτισσας Ξηροκ.

δασοτόπι τό, Π. Βλαστ. εἰς Ν. Ἔστ. 19 (1935), 48
—Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *δ α σ ό τ ο π ο ς*.

Δ α σ ό τ ο π ο ς, τὸ ὅπ. βλ.: *Τίγρες εἶχα 'δεῖ 'ς τὰ δασο-*
τόπια τῶν Ἰντιῶν Π. Βλαστ., ἐνθ' ἄν.

δασοτοπιὰ ἡ, Λεξ. Βλαστ. 373.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *δ α σ ό τ ο π ο ς* διὰ τῆς παραγωγ. καταλ.

-ι ά. Πβ. *κακοτοπιά*.

Δ α σ ό τ ο π ο ς, τὸ ὅπ. βλ.

δασότοπος ὁ, Σ. Γρανίτσ., Ἀγρια καὶ ἡμερ., 23—Λεξ.
Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *δ ά σ ο ς* καὶ *τ ό π ο ς*.

Τόπος κεκαλυμμένος ὑπὸ δασῶν ἐνθ' ἄν.: *Δασότοποι ἀ-*
πέραγοι Σ. Γρανίτσ., ἐνθ' ἄν.

δασοτριχωμένος ἐπιθ. Α. Καρκαβίτσ., Λόγ. Πλώρ.,
206 —Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ρ. *δ α σ ο τ ρ ι χ ώ ν ω*

Ὁ ἔχων πυκνὸν τρίχωμα, ἰδίως εἰς τὸ σῶμα ἐνθ' ἄν.

δασούλα ἡ, Μακεδ. (Βόιον)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *δ ά σ ο ς* καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ο ὑ λ α.

Μικρὰ συστάς δένδρων ἢ θάμνων: Ἄσμ.

Ἔ τὸ Γράμμο, 'ς τὰ ψηλὰ βουνὰ τὰ κοινοφανταριασμένα
ἐκεῖ, μαννούλα μ', κείτομαι σὲ μιὰ μικρὴ δασούλα.

δασόφιλος ἐπιθ. λόγ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *δ ά σ ο ς* καὶ τοῦ ἐπιθ. *φ ί λ ο ς*.

Ὁ ἀγαπῶν τὰ δάση.

δασοφορῶ Γ. Ψυχάρ., Ὀνειρ. Γιαννίρ., 134.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *δ ά σ ο ς* καὶ τοῦ ρ. *φ ο ρ ῶ*.

Καλύπτομαι ὑπὸ δασῶν: *Μποροῦσε κάμμιὰ μέρα τὸ βου-*
νὸ νὰ δασοφορεθῇ κι ὁ βράχος ὁ στεριεμένος νὰ λουλουδο-
πλουτίσῃ.

δασοφρύδης ἐπιθ. Πελοπ. (Βερεστ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *δ α σ ὺ ς* καὶ τοῦ οὐσ. *φ ρ ὺ δ ι*.

Ὁ ἔχων πυκνὰς ὀφρυς: *ῤτοῦν' τὸ παιδί ἀπὸ τὰ τώρανες*
εἶναι ἔτσι δασοφρύδικο, φαντάσου τί θὰ γένη, ὄντας θὰ με-
γαλώσῃ.

δασοφυλαγμένος ἐπιθ. ἐνιαχ. Οὐδ. δασοφυλαγμένου
Ἡπ. (Πράμαντ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *δ ά σ ο ς* καὶ τῆς μετοχ. *φ υ λ α γ μέ ν ο ς*
τοῦ ρ. *φ υ λ ά γ ω*.

Τὸ οὐδ. ὡς οὐσ., ἐπὶ δασώδους ἐκτάσεως εὐρισκομένης
ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς δασοφυλακῆς ἢ τοῦ δασοφύλακος
ἐνθ' ἄν.: *Μ' ἔστ'λι ἡ μάνα μ' κουθὶ νὰ προυνπείσου τὰ γί-*
δια, νὰ μὴ bān' 'ς τοῦ δασοφυλαγμένου (κουθὶ = τρεχά-
λα, τροχάδην' νὰ προυνπείσου = ν' ἀναχαιτίσω, νὰ ἐμποδί-
σω) Πράμαντ.

δασοφύλακας ὁ, λογ. κοιν. δασοφύλακας κοιν. βορ.
ἰδιωμ. Θηλ. δασοφυλακῖνα Ἡπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *δ ά σ ο ς* καὶ *φ ύ λ α κ α ς*.

Ὁ φύλαξ τῶν δασῶν ἐνθ' ἄν.: *Διωρίστηκε δασοφύλακας.*
Παντρεύτηκε τὸ δασοφύλακα καὶ περνάει μιὰ χαρὰ κοιν.
Τὸν ἐπίασε ὁ δασοφύλακας νὰ κόβῃ πεῦκα καὶ τοῦ 'καμε
μῆνυση Πελοπ. (Κορινθ.) *Τότις σκιαζουμάσταν ἀπ' τοῦ*
δασοφύλακα κι γι' αὐτὸ ἐκουβάμι ἀλάργα, γιὰ νὰ μὴ ἀ-
κουγουμέστι Μακεδ. (Δεσκάτ.) *Νὰ φ'λάισι, πιδί μ', ἀπ' τ'ς*
δασοφυλάκ'ς, γιὰτὶ τοῦ παῖρν'νι τοῦ τ'φέξ'! Στερελλ. (Ἀ-
χυρ.) *Κάτι γυφτοχαρατζήδες, πού τοὺς λέγανε τὸν παλιὸ*
καιρό, κάτι ταχτικοὶ δασοφυλάκοι καὶ τέττοι ἤθελαν νὰ μοῦ



κάνουν τὸν ἄγριο Α. Παπαδιαμ., Τὰ Ρόδινα ἀκρογιάλ., 57. Σήμερα, εὐτυχῶς, ἄλλαξε ἡ κατάσταση. Κάτι τὰ σχολεῖα, καὶ οἱ δασοφυλάκοι, ὅλα συνετέλεσαν νὰ καταλάβῃ ἐκεῖνος ὁ κόσμος πῶς τὸ δάσος εἶναι ὁ προστάτης τοῦ Δ. Λουκοπ., Γεωργ. Ρούμελ., 139. β) Θηλ., ἡ σύζυγος τοῦ δασοφύλακα "Ηπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ. κ.ά.): 'Η δασοφυλακίνα ἔκανε κι ἄλλον πιδὶ Κουκούλ.

δασοφυτεμένος ἐπίθ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Γορτυν. Σκορτσιν. Σκουτάρ.) — Π. Παπαζαφείρ., Περισυναγ., 99 δασοφυτιμένους Θράκ. (Αἶν.)

Ἐκ τοῦ ἁμαρτ. ρ. δ α σ ο φ υ τ ε ῦ ω.

Ὁ πυκνοφυτευμένος ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Σ τῆς Ἀλεξάντρας τὰ βουνὰ τὰ δασοφυτεμένα, ποὺ 'κεῖ συνδυὸ δὲν περπατοῦν, συντρεῖς δὲν κουβεντιάζουν

Πελοπν. (Σκορτσιν.)

Καλῶς ἀνταμωθήκαμι οὐλα τ' ἀγαπημένα, σὰν τὰ ζιμπούλια φουντωτά, τὰ δασοφυτιμένα Θράκ. (Αἶν.)

Κόρη, τὰ ροῦσα σου μαλλιά τὰ δασοφυτεμένα ν-ἐφτοῦνα μὲ ζουρλάνανε καὶ περπατῶ τίς νύχτες

Πελοπν. (Γορτυν.)

Νὰ εἰπῶ γιὰ τὰ δοντάκια σου τὰ δασοφυτεμένα, ἄγγελος σοῦ τὰ φύτεψε κ' ἡ Παναγιά ἡ Παρθένα

Πελοπν. (Σκουτάρ.)

δασοφύτευτος ἐπίθ. Σάμ. κ.ά.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. δ α σ ὺ ς καὶ φ υ τ ε υ τ ὺ ς.

Δ α σ ο φ υ τ ε μ ἔ ν ο ς, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Καὶ δόντια δασοφύτευτα σὰν τὸ μαργαριτάρι Σάμ.

δασοφυτρώνω Εὐβ. (Στρόπον.) Κρήτ. (Κίσ. Σέλιν. κ.ά.) Πελοπν. (Γαργαλ. Κυνουρ. Μανιάκ. Μεσσην. Ξηροκ. Πάλυρ. κ.ά.) — Μ. Λελέκ., Ἐπιδόρπ., 189 δαδοφυτρώνω Πελοπν. (Δίβρ.) δασοφυτρώνου Μακεδ. (Φλόρ. κ.ά.) δασοφυτρώνου Θεσσ. (Καρδίτσα.) Στερελλ. (Φθιώτ.) δασοφυτρώνω Κωνπλ. Πελοπν. (Βραχν. Μαντίν. Ὀλυμπ. Φιγάλ.) Σκῦρ. Μετοχ. δασοφυτρωμένος Πελοπν. (Κορινθ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. δ α σ ῖ ᾱ, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ ὁ τύπ. δ α σ ᾱ, καὶ τοῦ ρ. φ υ τ ρ ὶ ω.

Φύομαι μὲ μεγάλην πυκνότητα ἐνθ' ἄν.: Τό 'ρριξες δασὰ τὸ γέννημα καὶ δασοφύτρωσε Πελοπν. (Γαργαλ.) Δαδοφύτρωσε τὸ σ'τάρι, θέλει ν' ἀραιώσῃ Πελοπν. (Δίβρ.) Ἐδαοφύτρωσε τὸ κριθάρι Πελοπν. (Φιγάλ.) || Ἄσμ.

Σ τοὺν ἄμμου ρύζι ἔσπειρα, τοῦ 'πα νὰ μὴ φυτρώσῃ, κι αὐτὸ πῶς δασοφύτρουσι καὶ γίβ'κι σὰν τοῦ δάσους; Μακεδ. (Φλόρ.)

Ἀνάραια - ἀνάραια τό 'σπερνα, νὰ μὴ δασοφυτρώσῃ, τσαί 'τσεῖνο δασοφύτρωσε τσαί βγῆτσε καλαμιῶνας Σκῦρ.

Γιὰ πᾶρ'τε με καὶ σύρ'τε με ψηλά 'ς τὸ μοναστήρι, 'πού 'ναι τὰ δέντρα τὰ πολλὰ τὰ δασοφυτρωμένα Πελοπν.

Τῆς Ἀλεξάντρας τὸ βουνὸ τὸ δασοφυτρωμένο, ἐκεῖ συνδυὸ δὲν περπατοῦν, συμπέντε δὲν κοιμῶνται Πελοπν. (Κορινθ.)

Τὸ μονοπάτι μ' ἔβγαλε σ' ἓνα 'ρημοκκλησάκι 'πού ἦταν τὰ μνήματα δασὰ καὶ δασοφυτρωμένα Πελοπν. (Ξηροκ.)

Σπειρὶ πιτέριν ἔσπερνα 'ς τῆς ὁμορφῆς τ' ἀχείλι κι ἀνάρα ἀνάρα τό 'σπερνα, νὰ μὴ δασοφυτρώσῃ, κ' ἐκεῖνο δασοφύτρωσε κ' ἐγίνῃ ὠρὶὰ πλεξούδα

Κωνπλ.

Κι ἀνάρα ἀνάρα τό 'σπερνα νὰ μὴ δασοφυτρώσῃ καὶ τὴν κόρη βαλαντώσῃ

Πελοπν. (Ὀλυμπ.)

Μαργαριτάρι ἔσπειρα 'ς τῆς κονρασιᾶς τ' ἀχείλι, ἀνάρα ἀνάρα τοῦ 'σπειρα, νὰ μὴ δασοφυτρώσῃ κι αὐτὸ μόν' δασοφύτρουσι κι θιρισμοὺς δὲν ἔχει Θεσσ. (Καρδίτσα.)

δασοχωροφύλακας ὁ, λόγ. σύνθηθ.

Ἐκ τῶν οὐσ. δ α σ ο ς καὶ χ ω ρ ο φ ὺ λ α κ α ς.

Χωροφύλαξ ἀπεσπασμένος εἰς τὴν δασικὴν ὑπηρεσίαν.

δασύμαλλος ἐπίθ. Θήρ. Πόντ. (Τραπ.) — Λεξ. Περίδ. Πρω. Δημητρ. δασόμαλλος ἐνιαχ. δασόμαλλους Σάμ. δασομάλλος Εὐβ. ("Ακρ.) δασομάλλης Στερελλ. (Παρνασσ.) Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. δ α σ ὺ μ α λ λ ο ς.

Δασύθριξ ἐνθ' ἄν.: Δασομάλλα ἀρνιά Εὐβ. ("Ακρ.)

|| Παροιμ.

Μηδὶ πούλν δασόμαλλους μηδὶ πούλν κασσίδ'ς (δὲν πρέπει νὰ εἶναι κανεῖς οὔτε πούλν σπάταλος οὔτε πούλν φιλάργυρος) Σάμ.

δασύς ἐπίθ. κοιν. δασὺς Λέσβ. Πελοπν. (Πιάν. Τριφυλ.) δασυὸς Εὐβ. (Στρόπον. κ.ά.) Πελοπν. (Δημητρ. Καλάβρυτ. κ.ά.) Στερελλ. (Παρνασσ.) — Σ. Σκίπ., Τσιγγανόθ., 39 δασυὸς Πελοπν. (Οἶν. Τριφυλ.) δασέος Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ.) δασὸς Λειψ. Στερελλ. (Δεσφ. Φθιώτ. Φωκ.) — Κ. Παλαμ., Δωδεκάλ. Γύφτ.² 33 — Λεξ. Μπριγκ. Πρω. Δημητρ. Θηλ. δασεῖα λόγ. κοιν. δασεῖα κοιν. δασεῖα Πελοπν. (Οἶν. κ.ά.) δασὰ Πελοπν. (Γαργαλ. Ὀλυμπ. Τριφυλ.) Στερελλ. (Μέγα Χωρ.) δασὰ Θεσσ. (Καλαμπάκ. Μελιβ.) Θράκ. (Αἶν.) Νάξ. ('Απύρανθ.) δασή Λεξ. Μπριγκ. Οὐδ. δασὺ κοιν. δασὺν Πόντ. ('Ιμερ. κ.ά.) δασὺν Πόντ. (Σεμέν. Χαλδ.) δασὺν Πόντ. (Κοτύωρ.) δεσὺν Πόντ. (Κοτύωρ.) δασιὸ Στερελλ. (Παρνασσ.) δασίο Ζάκ. (Κερ. Λιθακ. Μαχαιρᾶδ.) Πληθ. δασιὰ κοιν. δασὰ Εὐβ. (Κουρ.) Θεσσ. (Τρίκερ.) Κρήτ. (Νεάπ.) Λήμν. Μακεδ. (Χαλκιδ.) Νάξ. ('Απύρανθ.) Πελοπν. ('Ηλ. Ξηροκ.) Σάμ. Στερελλ. (Δεσφ. Φθιώτ.) — Κ. Παλαμ., Δωδεκάλ. Γύφτ.², 163 Κ. Χατζόπ., Ἀννιώ, 60 Π. Παπαχριστοδ. Χαμέν. κόσμ., 8 Σ. Μελᾶ, Κόκκιν. πουκάμ.², 22 — Πανδῶρ. 13, 343 δασὰ Θεσσ. (Μεγαλόβρ.) Μακεδ. (Καστορ.) Πελοπν. (Βερεστ. Ὀλυμπ. Τριφυλ.) δασὰ Μακεδ. (Καστορ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. δ α σ ὺ ς. Ἐκ τοῦ οὐδ. πληθ. δ α σ ῆ α > δ α σ ῖ ᾱ ἐσχηματίσθη ὁ τύπ. οὐδ. ἐνικ. δ α σ ῖ ὁ. Οἱ τύπ. δ α σ ε ῖ ο ς > δ α σ ε ὶ ς ἐκ τοῦ θηλ. δ α σ ε ῖ α. Παρὰ ταῦτα, ἐπειδὴ «οἱ τοῦ θηλυκοῦ γένους τύποι τῶν παλαιῶν εἰς -ύς -εῖα -ὺ ἐπιθέτων πάντες κατὰ τοὺς μετρν. καὶ Βυζαντινοὺς χρόνους μετεσχηματίσθησαν εἰς -έα» (βλ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ2, 261 καὶ Γλωσσολ. Ἐρευν. Β, 228) εἶναι πολὺ πιθανὴ ἡ ἐξέλιξις τοῦ θηλ. τύπ. δ α σ ῆ α > δ α σ ῖ ᾱ καὶ ἐξ αὐτοῦ ὁ τύπ. ἀρσ. δ α σ ῖ ὁ ς. Ἐπομένως, ἐκτὸς τοῦ δ α σ ε ῖ α καὶ ἄλλων τίνων τὰ ὅποια διέσωσεν ἡ λογία παράδοσις (β α ρ ε ῖ α, ὀ ξ ε ῖ α, π λ α τ ε ῖ α), δικαιολογεῖται ἱστορικῶς γραφὴ τῶν συνιζανόμενων τύπων τοῦ ἀρσ. καὶ θηλ. διὰ τοῦ -ι- καὶ ὅχι διὰ τοῦ -ει-. Βλ. καὶ Δ. Γεωργακῆ, Βυζαντινὰ 8 (1976) 290. Ὁ τύπ. δ α σ ε ὶ ς ἐκ τοῦ δ α σ ῆ α, θηλ. καὶ οὐδ. πληθ. καὶ ὁ τύπ. δ α σ ὶ ς κατὰ τὰ δευτερόκλιτα ἐπίθ.

